

ATT VACCINERA SIN HUND

är att ta ansvar för alla hundar

Vaccinationer skyddar våra hundar från sjukdom och lidande samt bidrar till att förhindra smittspridning och sjukdomsutbrott i hundpopulationen i övrigt. Att vaccinera sin hund är därför att ta ansvar, både för sin egen och andras hundar.

TEXT: ANNA PERSSON FOTO: SHUTTERSTOCK

Med vaccination uppnås immunitet mot smittsamma sjukdomar genom att kroppens eget försvar lär sig att känna igen och bekämpa smittämnet. Vid vaccinering tillförs kroppen ett försvagat smittämne, delar av ett smittämne eller något som liknar smittämnet man önskar skydda mot. När vaccinet möter kroppens immunförsvar produceras immunförsvarsceller och antikroppar. Om hunden därefter smittas kommer immunförsvaret att känna igen smittan och bekämpa den.

REKOMMENDERAT VACCINATIONSPROGRAM

Det rekommenderade vaccinationsprogrammet för hund består av ett grundvaccin mot valpsjuka, parvovirus och smittsam leverinflammation (HCC) som vanligen ges vid sju veckors ålder. Varje vaccinering skrivs in i hundens registreringsbevis eller i ett särskilt vaccinationsintyg och vanligtvis finns ett sådant intyg i de köpehandlingar du får av uppfödaren när du hämtar din valp. Vaccinationsintyget ska sedan tas med till veterinären vid förnyade vaccinationer.

Den första vaccinationen ska kompletteras med två påfyllnadsdoser vid cirka 12 veckor respektive ett års ålder. Därefter har hunden ett bra skydd som dock behöver kompletteras över tid för att ge livslångt skydd. Hur ofta vaccinationen behöver upprepas beror på det allmänna smittläget och hur mycket din hund kan förmodas exponeras för eventuell smitta. En hund som träffar många andra hundar eller rör sig i hundtäta områden löper större risk. Statens veterinärmedicinska anstalt (SVA) rekommenderar att beslut om vaccination ska baseras på hur stor risken är att hunden smittas, samt att återvaccination (basvaccin) av hundar över ett års ålder inte bör ske oftare än vart tredje år. För att delta i aktiviteter inom Svenska brukshundklubben och Svenska kennelklubben ska vaccinationen inte vara mer än fyra år gammal. Även i andra sammanhang, till exempel hunddagis, ställs krav på vaccinering.

Det finns flera olika sorters vaccin. Din veterinär kan berätta vilket som passar bäst för din hund.

BIVERKNINGAR

Alla läkemedel kan ge biverkningar och risken för dessa måste bedömas i relation till den risk det medför att inte vaccinera.

Biverkningar av vaccin är oftast lindriga och en naturlig följd av att immunförsvaret svarar på vaccinet. De vanligaste symptomen är överkänslighetsreaktioner i form av svullnad vid injektionsstället eller kring nos, ögon och öron, nässelfeber, illamående, kräkningar, diarré eller nedsatt allmäntillstånd. Vanligtvis är reaktionerna tämligen snabbt övergående och det är ovanligt att det krävs veterinärbesök. Dock förekommer även allvarligare reaktioner, men det är mycket ovanligt.

UTLANDSRESOR

Vid utlandsresa med hund och införsel av hund är det viktigt att läsa på om smittförhållanden, parasitförekomst och andra hälsorisker. Olika länder har olika bestämmelser och det är hundägarens skyldighet att ta reda på vad som gäller för de länder ni ska besöka. På Jordbruksverkets hemsida finns information och råd.

ATT VÄLJA ATT INTE VACCINERA

Vaccinering leder till minskad förekomst av sjukdom, vilket förstås är positivt. Men när en sjukdom blir mindre vanlig innebär det ofta att riskmedvetenheten för sjukdomen minskar, vilket kan leda till att hundägare inte längre ser nyttan av att låta vaccinera sin hund.

Ett vanligt argument är att de sjukdomar som vi vaccinerar mot är så ovanliga och att man inte känner till någon hund som drabbats. Men vi behöver inte gå lång tillbaka i tiden för att minnas när valpsjukan var ett reellt hot mot våra hundar och vi bör komma ihåg att en stor anledning till att sjukdomen har minskat så drastiskt är att hundägare

har valt att vaccinera sina hundar. Och även om en sjukdom är ovanlig så dyker enstaka fall upp då och då, och med ovaccinerade hundar ökar risken för ett större sjukdomsutbrott.

När många hundar är vaccinerade så minskar risken för smitta. Det kallas flockimmunitet och skyddar även de som inte är vaccinerade samt särskilt känsliga individer som unga, gamla och sjuka hundar, vilka riskerar att drabbas allvarligt av sjukdomsutbrott på grund av nedsatt immunförsvar eller otillräckligt vaccinationsskydd.

Det finns också hundar som svarar sämre på vaccinering, vilket kan bero på immunologiska orsaker, att hunden inte varit frisk vid vaccineringen eller att den äter en medicin som försämrar vaccinationsskyddet. Också dessa hundar får fördel av flockimmunitet.

OLIKA SORTERS VACCIN

Vaccinen kan delas upp i två grupper; basvaccin som bör ges till alla hundar och tilläggsvaccin som bör ges till hundar som utsätts för särskilda risker.

BASVACCIN

VACCIN MOT VALPSJUKA

Valpsjuka är en dödlig virussjukdom som trots namnet kan drabba hundar i alla åldrar. Efter rabies så räknas valpsjukevirus som den allvarligaste virussjukdomen hos hund.

Symptomen kan variera, men handlar ofta om feber, hosta, kräkningar, diarré samt rinnande ögon/nos. De första symptomen kan åtföljas av sekundära infektioner som lunginflammation, akut hjärninflammation eller neurologiska symptom. Hundar som överlever kan få kvarstående skador. Mink, räv och säl kan få sjukdomen och även fungera som smittbärare.

VACCIN MOT PARVOVIRUS

Parvovirus är mycket smittsamt och en infektion ger symptom som kraftiga kräkningar och diarré, vilket kan leda till allvarlig vätskeförlust. Alla hundar kan drabbas, men värst slår sjukdomen mot valpar och äldre hundar, samt hundar som redan är nedsatta på grund av sjukdom. Virusets kan inte smitta människor, men vi kan fungera som smittbärare genom att föra viruset mellan olika miljöer.

VACCIN MOT SMITTSAM LEVERSJUKDOM (HCC)

HCC ger en allvarlig form av hepatit som angriper hundens lever och slemhinnor. Symptom är feber, törst, rinnande ögon/nos och blödningsar från slemhinnor. Valpar och unga ovaccinerade hundar drabbas värst och dödligheten är hög. Rävar och andra hunddjur kan smittas och sprida viruset vidare. HCC är en ovanlig sjukdom i Sverige, men påvisas då och då hos ovaccinerade hundar.

MER INFORMATION

Läs mer om vaccination av hund:
www.sva.se/djurhalsa/hund/vaccinationer

TILLÄGGSVACCIN

VACCIN MOT KENNELHOSTA

Kennelhosta är ingen specifik sjukdom, utan en benämning på infektion i de övre luftvägarna som orsakas av virus eller bakterier. Symptomen är hosta som kan övergå i kvälningar och kräkningar. Sekundära infektioner kan tillstöta och leda till lunginflammation. Vid bakteriella infektioner kan det tillkomma feber, slem från luftvägar och nedsatt allmäntillstånd.

Vaccination mot kennelhosta ger inte fullt skydd eftersom det rör sig om olika sorters virus och även bakterier. Men om vaccinerade hundar drabbas av kennelhosta så får de oftast mildare symptom. Då varaktigheten av vaccinets verkan är relativt kort rekommenderas årlig vaccinering för hundar som umgås mycket med andra hundar.

VACCIN MOT RABIES

Rabies är en 100 % dödlig sjukdom som kan drabba både djur och människor. Sverige anses som rabiesfritt, men sjukdomen är spridd i världen med hund som en av de främsta smittbärarna.

Hundar som reser utanför Sverige (gäller ej Norge) ska vaccineras mot rabies, vilket noteras i ett särskilt hundpass.

VACCIN MOT LEPTOSPIROS

Leptospiros är en bakteriesjukdom som är ovanlig hos hund i Sverige och där vaccination därför är vanligast för hundar som ska resa till smittdrabbade länder. Smitta av leptospiros kan ge slöhet, feber, kräkningar och ökad törst. Lindriga infektioner ger milda symptom som kan vara svåra att notera. Allvarliga infektioner kan leda till döden. Kronisk skada kan uppstå i framförallt njurar och lever. Vaccinering mot leptospiros ger inte fullt skydd mot infektion, men ett ökat skydd mot ett allvarligt insjuknande.

VACCIN MOT HERPES

Herpessmittan ger vanligtvis en mild luftvägsinflammation som inte orsakar några problem hos de flesta hundar. Dräktiga tikar kan dock drabbas av resorption av embryon, abort eller dödfödsel. För nyfödda valpar, under tre veckors ålder, kan viruset ge mycket allvarliga infektioner med hög dödlighet. Smittan överförs via direktkontakt och vaccinet är avsett för dräktiga tikar för att skydda valparna under riskperioden. "